

Czesław Miłosz już w kraju

W czwartek poeta otrzyma najwyższą godność akademicką KUL

Latem 1978 roku podczas wizyty w Berkeley, rektor KUL prof. dr ks. **Mieczysław Krąpiec** odbył rozmowę z **Czesławem Miłoszem**, w której padła propozycja doktoratu honorowego. Poeta przystał na nią bez wahania, ówczesnie jednak decyzja Senatu Akademickiego nie zyskała aprobaty odpowiednich resortów ministerialnych, Dopiero po przyznaniu w ub. roku poecie Nagrody Nobla sprawa doktoratu nabrała bardziej realnych kształtów.

11 października 1980 roku bezpośrednio po nadejściu wiadomości ze Sztokholmu o Nagrodzie Nobla dla Czesława Miłosza rektor, Senat i społeczność KUL wysłała do Grizzly, Peak, Berkeley telegram:

„Szanowny Panie, przez wiele lat poezja Pana jest obecna wśród nas.

Z wielkim wzruszeniem i radością, ale bez zaskoczenia, przyjęliśmy wiadomość o nagrodzie dla Pana, który „naczelnym u nas jest artystą”.

„Szczęśliwy naród, który ma poetę;

I w trudach swoich nie kroczy w milczeniu”.

22 października 1980 roku Rada Wydziału Nauk Humanistycznych KUL zwołuje posiedzenie i podejmuje jednomyślnie uchwałę o nadaniu poecie tytułu doktora honoris causa, najwyższej godności uniwersyteckiej, traktując to jako: „wyraz głębokiego uznania za jego zasługi dla literatury i kultury polskiej”. Uchwałę zatwierdza Senat 8 listopada . ub. roku i powiadamia telegraficznie o decyzji Czesława Miłosza. Odpowiedź przychodzi natychmiast:

„Serdecznie dziękuję to wysoce zaszczytne wyróżnienie. Ze względu na chorobę żony i wykłady na Uniwersytecie, mogę przyjechać najwcześniej po zakończeniu wykładów wiosennego

semestru, czyli w pierwszych dniach czerwca 1981”.

Telegram ten był punktem wyjścia do organizowania uroczystości.

Wypada wrócić do stwierdzenia o obecności poezji Miłosza w KUL. Znajduje ono swój nie tylko symboliczny wymiar, ale i publicystyczno-naukowy. Na zajęciach polonistycznych twórczość poety była czytana, analizowana, dyskutowana. Była po prostu przedmiotem programu nauczania. Powstawały prace studenckie. Także studencki dwumiesięcznik „**Polonista**”, który ukazywał się na KUL w latach 1957-62 i podlegał kontroli cenzury, zamieszczał utwory Miłosza (m. in. „**Wiara**”, „**Nadzieja**”, „**Miłość**”) Sygnowano je inicjałem: CZM, bądź nie podpisywano w ogóle. Gorącym propagatorem poezji Czesława Miłosza była i jest prof. dr hab. **Irena Sławińska**, od lat przyjaźniąca się z poetą. O na również jest promotorem doktoratu honoris causa.

Warto wiedzieć, iż pierwszą oficjalną publikacją Czesława Miłosza która ukazała się drukiem w Polsce (od czasu wyjazdu poety) był szkic zamieszczony dwa lata temu w **Rocznikach Humanistycznych KUL** w zeszycie poświęconym 40-leciu pracy naukowej i dydaktycznej prof. Ireny Sławińskiej. Do tego czasu obowiązywał tzw. zapis na nazwisko Miłosza.

Wziąwszy pod uwagę powyższe fakty nie będzie przesadzonym twierdzenie, iż właśnie KUL miał szczególne powody do wyróżniania poety doktoratem honorowym.

Wróćmy do programu uroczystości w dniach **10-12 czerwca br.** Ich częścią zasadniczą będzie sama ceremonia doktoryzowania, która rozpocznie się **11 czerwca (czwartek) a godzinie 11.00**. Oprócz zwyczajowych przemówień odczytane zostaną skierowane do świadków doktoratu słowa kardynała **Stefana Wyszyńskiego**, prymasa Polski. Napisał je 3 maja br. krótko przed śmiercią.

Przewiduje się że w uroczystości weźmie udział 850 osób, czyli tyle ile może pomieścić aula KUL. Tego dnia poeta złoży kwiaty na grobie **Józefa Czechowicza**. W godzinach wieczornych odbędzie się spektakl poetycki „**Poeci i aktorzy polscy w hołdzie Czesławowi Miłoszowi**”. Wiersze **Dymarskiego, Zagajewskiego, Polkowskiego, Karaska, Krynickiego, Kornhausera, Moczarskiego** i innych recytować będą wybitni aktorzy scen warszawskich m. m. **Holoubek, Olbrychski, Voit, Kolberger, Szczepkowski**. W tym dniu odbędzie się także msza (kościół KUL, godz. 9) w intencji poetów i pisarzy polskich zmarłych, zaginionych i zamordowanych w kraju i na obczyźnie w latach 1939-1945.

10 czerwca br. Czesław Miłosz spotka się z uczestnikami Ogólnopolskiej Studenckiej Sesji Polonistów „**Twórczość Czesława Miłosza**”, którą organizuje Koło Naukowe Polonistów KUL, z pracownikami naukowymi polonistyki obu uniwersytetów lubelskich, ze studentami i pracownikami Biblioteki KUL. Wieczorem Teatr Dramatyczny z Wałbrzycha wystawi w Katedrze dramat Karola Wojtyły „Przed sklepem jubitera”.

12 czerwca br. odbędą się dwa spotkania poety: z młodzieżą KUL i przedstawicielami NSZZ „Solidarność” z całego kraju. Podczas drugiego z nich aktorzy Teatru Polskiego z Bydgoszczy przedstawiają poranek poetycki „Mówię do ciebie po latach milczenia” oparty na tekstach Czesława Miłosza.

Wśród innych imprez i przedsięwzięć organizowanych przez zapraszającą poetę uczelnię warto wymienić sesję naukową „**Polska literatura emigracyjna**”, która odbędzie się 10 czerwca br. (współorganizatorzy: lubelska sekcja Klubu Zagadnień Polonijnych SDP i Polonijne Centrum Kulturalno-Oświatowe UMCS)

Waldemar Piasecki